

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2C/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621200986
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8621200986.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

,ECLI:SK:OSSK:2022:8621200986.1
2C/18/2021-52
8621200986

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudca JUDr. Mária Tvrdíková, v spore žalobcu MP., zastúpený advokátom JUDr. Petrom Harakálym, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanej Sociálna poisťovňa, 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 2.319,20 Eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 2.319,20 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 2.319,20 Eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe pracovnej zmluvy so zamestnávateľom Mária Bochnovičová, Boper Truck Service Svidník bol v pracovnom pomere od 21.3.2011 s pracovným zaradením mechanik. Dňa 26.6.2013 v ranných hodinách, na príkaz nadriadeného čistil pracovnú jamu č. 3. Pri čistení jamy pracoval s horľavým výbušným prípravkom, ktorý bol v tento deň voľne prístupný a to s plným vedomím zamestnávateľa. Fyzikálne vlastnosti horľavého prípravku nepoznal. Pracoval v jame, keď odvetrávacie zariadenie v jame nemohlo byť zapnuté, lebo cez vetranie sa dostávala do jamy (kanála) voda. Pri čistení jamy s horľavou látkou, teda pri plnení pracovných úloh, došlo u neho k závažnému poškodeniu zdravia následkom vznietenia chemikálie. V príčinnej súvislosti so vznietením chemikálie došlo k požiaru, čím poškodený utrpel popáleniny II. stupňa v oblasti tváre, krku, mapovite na oboch dolných končatinách, na predlaktí, na ramenách. Na oboch predlaktiach a dist. častí ramien utrpel cirkulárne popáleniny II.,

III. stupňa. Popáleniny II. a II. stupňa utrpel v rozsahu 23%. U popálení, ktoré utrpel, z lekárskeho hľadiska ide o ukrutné bolesti. V príčinnej súvislosti s výkonom práce teda utrpel dňa 26.6.2013 ťažký, obzvlášť bolestivý, pracovný úraz s trvalými následkami. Príčinou pracovného úrazu bolo nedodržanie pracovných postupov a spôsobu práce určených vedúcim zamestnancom. Zamestnávateľ po tomto pracovnom úraze prijal opatrenia v tom zmysle, že na čistenie jamy sa nebudú v budúcnosti používať horľavé kvapaliny. Úraz, ktorý utrpel je v zmysle § 195 ods. 2 Zákonníka práce, § 8 ods. 1 písmena a), § 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov pracovným úrazom, nakoľko tento úraz utrpel ako zamestnanec zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh a uvedený úraz utrpel nezávisle od svojej vôle. Ako dôkazy označil: správa o vyšetrení príčin pracovného úrazu z 30.7.2013, prepúšťacia správa-Kliniky popálení a rekonštrukčnej chirurgie - Nemocnica Košice- Šaca a. s., protokol Inšpektorátu práce Prešov zo 6.8.2013. O otázke zodpovednosti za pracovný úraz rozhodoval Okresný súd Svidník. Rozhodnutím Okresného súdu Svidník č. k. 6C/237/20104 z 8.11.2016 bolo určené, že za úraz žalobcu zo dňa 26.6.2013 zodpovedá zamestnávateľ v rozsahu 80%. Tento rozsudok, KS Prešov v konaní č. k. 21CoPr/2/2018 zo dňa 24.5.2018 potvrdil. Písomným podaním zo dňa 10.12.2019 si u žalovaného na základe lekárskeho posudku vystaveného MUDr. Andrejom Halčíkom (SSU hodnotil na 500 bodov) a u MUDr. P. Lipčákom (SSU hodnotil na 470 bodov) uplatnil právo na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia celkovo vo výške 15.986,- Eur (970 bodov x 16,48 Eur). Žalovaný pri rozhodovaní o náhrade z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia korigoval lekárske posudky ako i bodové hodnotenie SSU v lekárskeho posudkoch. Žalovaný rozhodnutím 1206-74/2020-SK zo dňa 2.9.2020 rozhodol o náhrade z titulu SSU vo výške 1.318,40 Eur (100 bodov x 16,48 Eur - 20 % zavinenie), keď korigoval hodnotenie SSU v lekárskom posudku vystavenom MUDr. P. Lipčákom, ktorý hodnotil SSU za rozsiahle plošne jazvy po popáleninách a za obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu celkovo na 260 bodov. Rozhodnutím č. 1206-85/2020-SK zo dňa 15.12.2020 žalovaný rozhodol o náhrade z titulu SSU vo výške 1.747,20 Eur (100 bodov x 21,84 Eur - 20 % zavinenie), keď korigoval hodnotenie SSU MUDr. N. Železnákovou, ktorá za percepčnú poruchu sluchu SSU v lekárskom posudku ohodnotila na 200 bodov. Rozhodnutím č. 1206-86/2020-SK zo dňa 15.12.2020 žalovaný rozhodol o náhrade z titulu SSU vo výške 1.572,80 Eur (90 bodov x 21,84 Eur - 20% zavinenie), keď korigoval hodnotenie SSU v lekárskom posudku MUDr. R. Korbu, ktorý v lekárskom posudku SSU za vážne duševné poruchy ohodnotil na 700 bodov. Žalovaný teda titulom náhrady za SSU uhradil spolu 4.638,40 Eur (1.318,40 Eur + 1.747,20 Eur + 1.572,80 Eur). V podaní zo dňa 16.2.2021 žalovanému navrhol v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. uzavrieť dohodu o náhrade z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vo výške 50 %, t.j. vo výške 2.319,20 Eur (50 % zo sumy 4.638,40 Eur). Žalovaný oznámením zo dňa 11.5.2021 jeho návrh na uzavretie dohody zamietol. Poukázal na to, že na jeho strane sú dôvody hodné osobitného zreteľa. Pracovný úraz znamenal pre jeho život zásadnú zmenu a zásah do života, ktoré natrvalo nezvratne a zásadným spôsobom poznačili jeho prežívanie a uplatnenie v rôznych oblastiach života. Má zásadné obmedzenia predovšetkým v osobnom živote, v bežných každodenných činnostiach, záľubách. V dôsledku úrazu má ťažké následky na psychike, potrebuje psychiatrickú liečbu. Bola mu diagnostikovaná ťažká depresívna symptomatika. Trpí hypochondrickým syndrómom, anankastickým syndrómom. Nedoslýcha na obe uši. Je u neho zvýraznená aj anxiózná zložka na ťažký stupeň, pociťovaná ako strach, nervozita, chvenie, zvýraznený tlkot srdca, strach, že sa stane najhoršie, slabosť, bojzivosť, strach, že umrie. Je týmito problémami sociálne izolovaný. V správaní je prítomná vyhýbavosť situáciám pripomínajúcim traumy. Má aj somatické ťažkosti. V príčinnej súvislosti s následkami úrazu zo dňa 26.6.2013, rozhodnutím žalovanej zo dňa 19.5.2015, číslo 560 223 0997 0, sa stal invalidným so 45% poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a to na základe následkov súvisiacich z pracovným úrazom. Výrazné obmedzenia nastali v príčinnej súvislosti s úrazom aj v záujmových a voľno časových aktivitách. Následkom popálení na tele je obmedzený vo všetkých oblastiach života. Je hendikepovaný v možnosti pracovať. Potrebuje nosiť návleky na nohách a rukách a preto aj jeho oblečenie musí byť prispôsobené tejto skutočnosti. V lete nemôže nosiť krátky rukáv, krátke nohavice, nemôže sa kúpať. Kvôli zmene kože po popáleninách nemôže sa zohýbať. Musí sa vyhýbať slnenu. Ba aj obyčajná dlhšia chôdza mu spôsobuje ťažkosti. Nemôže ani rekreačne športovať. Nemôže sa venovať záľube - zbierať huby. Depresie a strach mu znemožňujú aj prechádzky v lese. Nemôže vykonávať práce v domácnosti, pracovať na záhrade. Pre strach z ohňa nemôže kúriť do kotla na zabezpečenie výhrevu bytu, čo bolo dôvodom aj presťahovania sa do bloku. Pre mnohé činnosti predurčené mužovi, potrebuje pomoc inej osoby. Nemôže chodiť do spoločnosti, je plne vylúčený z doterajšieho plnohodnotného života.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 2.8.2021 uviedol, že bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vypracovali posudkoví lekári z troch špecializovaných odborov. Prvý lekársky posudok bol vystavený dňa 28.2.2020 MUDr. Pavlom Lipčákom s počtom 260 bodov. Hodnotené boli somatické následky po pracovnom úraze - rozsiahle jazvy po popáleninách 200 bodmi a obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu ľahkého stupňa vpravo 60 bodmi. Pri kontrole bodového hodnotenia posudkovým lekárom pobočky, Sociálnej poisťovne, bolo toto bodové hodnotenie krátené o 160 bodov z dôvodu odškodnenia už v roku 2014. Druhý lekársky posudok bol vystavený dňa 29.10.2020 MUDr. Nadeždou Želizňákovou s počtom 100 bodov pre 36,7 % straty sluchu po pracovnom úraze. Poškodenie bolo hodnotené ako ľahká porucha sluchu hornou hranicou z možného rozpätia 50 -100 bodov. Pri kontrole bodového hodnotenia posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne bodové hodnotenie odsúhlasil, nakoľko bol lekársky posudok vystavený v súlade so zákonom. Tretí lekársky posudok bol vystavený dňa 28.10.2020 MUDr. Rastislavom Korbom, psychiatrom, s počtom 490 bodov. Hodnotené boli psychické následky po pracovnom úraze - epizóda stredne ťažkej depresie a posttraumatická stresová porucha. Kontrolu bodového hodnotenia vykonal posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne a z objektívnych dôvodov v súlade s § 10 ods. 6 zákona krátil bodové hodnotenie na 90 bodov. Dôvodom bolo zistenie, že žalobca sa liečil psychiatrom len sporadicky, v období od 8. apríla 2015 do 26. júna 2019 neabsolvoval ani jedno psychiatrické vyšetrenie a nebol ani hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. Psychiatrická liečba bola poskytovaná až od 26. júna 2019. Psychofarmaká mal predpisované už pred pracovným úrazom praktickým lekárom. Na príslušné zdravotné postihnutie 130 bodov boli odôvodnené krátenie na 90 bodov z dôvodu liečby psychofarmakami pre úzkostné depresívne príznaky u emocionálne labilnej osobnosti už pred pracovným úrazom.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe ďalej uviedol, že ani jeden z posudzujúcich lekárov nevyužil pri bodovom hodnotení možnosť navýšenia až na dvojnásobok, ktoré sa používa vzhľadom na obmedzenie uplatniť sa v živote a v spoločnosti, to znamená v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Doterajšie bodové hodnotenie zodpovedá objektívnym dôsledkom poškodenia zdravia po pracovnom úraze. Zdravotný stav pána Kanaloša bol posúdený na účely úrazovej renty. Nebol poberateľom úrazovej renty z dôvodu, že minimálne následky po pracovnom úraze v zmysle ľahkého obmedzenia hybnosti pravého lakťového kĺbu zodpovedali miere poklesu pracovnej schopnosti len o 10 %. Naďalej mohol vykonávať 90 % pracovných úkonov v pôvodnom pracovnom zaradení. Pokles pracovnej schopnosti mu bol kompenzovaný jednorazovým vyrovnaním. Zdravotný stav žalovaného bol posudzovaný aj na účely invalidného dôchodku. Bol uznaný invalidným od 4.2.2015 s celkovou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Invalidita vznikla v dôsledku choroby, nie na následky pracovného úrazu. Z informačného systému Sociálnej poisťovne bolo zistené, že žalobca po ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti v dôsledku pracovného úrazu naďalej pracoval u zamestnávateľa Mária Bochnovičová Boper Truck Service do 30. novembra 2016, pričom na základe odporúčania ošetrojúceho lekára mu zamestnávateľ od 1. mája 2015 zmenil pracovnú náplň. Dňom 1.12.2016 mu vznikol nový pracovný pomer u zamestnávateľa BOPER SERVICE, s.r.o. Svidník, ktorý mu trval do 31. októbra 2018. Od 1. februára 2018 do 30. novembra 2019 bol evidovaný ako zamestnanec-nepravidelný príjem u zamestnávateľa Bytové družstvo Svidník, kde na základe Príkaznej zmluvy na výkon funkcie zástupcu vlastníkov bytov, vykonáva funkciu „Zástupca vlastníkov (domovník)“. Na ďalšie uplatnenie v spoločenskom ako aj v osobnom živote, je možné využiť primeranú starostlivosť odborných lekárov, najmä v odbore rehabilitácia, otorinolaryngológia a psychiatricko-psychologická starostlivosť. Aktuálne pri stabilizovanom zdravotnom stave, popri poberaní starobného dôchodku je možné vhodné pracovné zaradenie. Na základe uvedeného zastáva názor, že žalobcovi z medicínskeho hľadiska poškodenie zdravia spôsobuje obmedzenie, nie však úplne znemožnenie vykonávania niektorých nevyhnutných životných úkonov, uspokojovanie životných a spoločenských potrieb alebo plnenia spoločenských úloh, a teda doteraz vyplatená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcovi je primeraná a navrhol, aby súd žalobu zamietol.

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 25.11.2021 k vyjadreniu žalovaného k žalobe uviedol, že žalovaný poukazuje na to, že ani jeden z posudzujúcich lekárov nevyužil pri bodovom hodnotení možnosť navýšenia základu hodnotenia SSU až na dvojnásobok, ktoré sa používa vzhľadom na obmedzenie uplatniť sa v živote a v spoločnosti, čo podľa žalovaného preukazuje, že u žalobcu nie sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Toto tvrdenie žalovaného nemá oporu v ustanoveniach zákona č. 437/2004 Z.z. Zvýšenie základu SSU posudzujúcim lekárom podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je zvýšením za dôvody hodné osobitného zreteľa. Posudzujúci lekár, ktorý zvyšuje

SSU nezvyšuje bodové hodnotenie z dôvodov hodných osobitného zreteľa, lebo posudzujúcemu lekárovi zisťovať dôvody hodné osobitného zreteľa zákon nestanovuje. Právo na zvýšenie SSU v zmysle § 10 ods. 4 zákona 437/2004 Z.z. a právo na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z., sú dva osobitné nároky o ktorých rozhoduje iná osoba. O zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 rozhoduje posudzujúci lekár. O zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 cit. zákona na základe vykonaného dokazovania rozhoduje súd. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 15Co/12/2012 zo dňa 29.5.2013.

6. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Svidník, č.k. 6C/237/2014 - 228 zo dňa 8.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 21Copr/2/2018 zo dňa 24.5.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.7.2018 bolo určené, že za úraz žalobcu zo dňa 26.6.2014 zodpovedá v rozsahu 80 % jeho zamestnávateľ Mária Bochnovičová, obchodné meno BOPER Truck Service s miestom podnikania Gen. Svobodu 692/16, 089 01 Svidník, IČO: 40 809 048. Z rozsudku vyplynulo, že žalobca pri plnení pracovných úloh utrpel závažný pracovný úraz, keď vykonával práce na príkaz nadriadeného.

8. Rozhodnutím žalovaného č. 1206-74/2020-SK zo dňa 2.9.2020 bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 26.6.2013 v sume 1.318,40 Eur a to na základe lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 28.2.2020 posudzujúcim lekárom MUDr. Pavlom Lipčákom a to za 100 bodov (1 bod = 16,48 Eur) po odpočítaní 20 % miery zavinenia poškodeného na vzniku pracovného úrazu.

9. Rozhodnutím žalovaného č. 1206-85/2020-SK zo dňa 15.12.2020 bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 26.6.2013 v sume 1.747,20 Eur a to na základe lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 29.10.2020 posudzujúcim lekárom MUDr. Nadeždou Želízňakovou a to za 100 bodov (1 bod = 21,84 Eur) po odpočítaní 20 % miery zavinenia poškodeného na vzniku pracovného úrazu.

10. Rozhodnutím žalovaného č. 1206-86/2020-SK zo dňa 15.12.2020 bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 26.6.2013 v sume 1.572,80 Eur a to na základe lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 6.8.2020 posudzujúcim lekárom MUDr. Rastislavom Korbom a to za 90 bodov (1 bod = 21,84 Eur) po odpočítaní 20 % miery zavinenia poškodeného na vzniku pracovného úrazu.

11. Listom zo dňa 16.2.2021 požiadal žalobca žalovaného o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%, čo predstavuje sumu 2.319,20 Eur a navrhol uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

12. Žalovaný listom č. 13050-2/2021-BA zo dňa 11.5.2021 žiadosť žalobcu zamietol z dôvodu, že mal za to, že doteraz vyplatená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je primeraná.

13. Z odborného posudku o invalidite žalobcu zo dňa 29. apríla 2015, z jeho záveru vyplýva, že v júli 2013 pri čistení odpadu došlo k vznieteniu chemikálií a vzniku požiaru, pri ktorom žalobca utrpel popáleniny II. - III. stupňa na viac ako 23 % povrchu tela, pre ktoré bol liečený na klinike popálenín a rekonštrukčnej chirurgie v nemocnici Košice - Šaca. Následnou rekonštrukčnou a rehabilitačnou liečbou došlo k zlepšeniu hybnosti a lokálneho nálezu na koži s pretrvávaním keloidnej jazvy na vnútornej strane pravého predlaktia pri miernej redukcii extenzie pravého lakťa. Od uvedeného úrazu u posudzovaného dominujú psychické ťažkosti charakteru sociálnej izolácie, plačlivosť, poruchy spánku, depresívna nálada. U emocionálne labilnej osobnosti došlo v dôsledku traumatického zážitku k akcentovaniu úzkostne - depresívnej symptomatiky, ktorá pretrváva aj naďalej. Na základe doložených odborných náleзов a klinického stavu je posudzovaný uznaný invalidným, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 45 % od 4.2.2015. Stav hodnotený s prihliadnutím na pridružené zdravotné postihnutia.

14. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 19.5.2015 bol žalovanému priznaný invalidný dôchodok v sume 151,- Eur mesačne počnúc od 4.2.2015.

15. Úraz, ktorý utrpel žalobca je v zmysle § 195 ods. 2 Zákonníka práce, § 8 ods. 1 písmena a), § 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov pracovným úrazom, pretože tento úraz utrpel žalobca ako zamestnanec zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh a uvedený úraz utrpel nezávisle od svojej vôle.

16. Právo na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 zákona číslo 437/2004 Z.z., ktoré je v kompetencii lekára, a právo na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., ktoré je v kompetencii súdu, sú dva samostatné nároky, ktoré nie je možné subsumovať.

17. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na právny názor v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co 12/2012 zo dňa 29.5.2013: „Rozdiel medzi aplikáciou ustanovenia § 10 ods. 4 a § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z. z. spočíva v tom, že určenie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 nie je závislé od zvýšenia bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzujúcim lekárom podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z. z. umožňuje úvahu súdu, pričom súd je povinný vykonať v rámci možnosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia potrebné dokazovanie, správne vyhodnotiť dôkazy a svoje úvahy k tomu dostatočným spôsobom vysvetliť.“

18. Tvrdenie žalovaného nemá právnu oporu v § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., ani v právnom názore vyslovenom v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 212/2010 zo dňa 29.11.2011.

19. Z ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č.437/2004 Z. z. vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 5Cdo/212/2010 zo dňa 29.11.2011 vyslovil: „Uznanie invalidity v zmysle § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z. z. je jedným nie však jediným prípadom osobitného zreteľa, kedy môže súd náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia zvýšiť o 50%.“

21. Čo sa týka dôvodov hodných osobitného zreteľa, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca dňa 26.6.2013 pri plnení pracovných povinností utrpel ťažký, obzvlášť bolestivý pracovný úraz s trvalými následkami. To, že išlo o ťažký úraz s trvalými následkami, preukazuje aj doba liečenia. Žalobca na následky pracovného úrazu bol práceneschopný 13 mesiacov. Po nástupe do práce už nepracoval na pracovnej pozícii mechanik, ale bol preradený na pozíciu pomocný mechanik, na výkon pomocných prác a to až do ukončenia pracovného pomeru. Zamestnávateľom bol poverovaný len takými pracovnými úlohami, ktoré rešpektovali jeho zdravotné obmedzenie.

22. Na následky pracovného úrazu sa stal invalidným. Z odborného posudku o invalidite tiež vyplýva, že žalobca nemôže pracovať na pôvodnom pracovisku, môže pracovať v prostredí bez zvýšenej psychickej záťaže, môže vykonávať prácu ľahšieho charakteru. Následky úrazu mu znemožnili vykonávať prácu s lepším finančným ohodnotením.

23. Pracovný úraz znamenal pre život žalobcu zásadnú zmenu a zásah do života, ktoré natrvalo nezvratne a zásadným spôsobom poznačili prežívanie a uplatnenie žalobcu v rôznych oblastiach života.

24. Je hendikepovaný v pracovnej oblasti, lebo nemôže pracovať na primeranom poste k svojim zručnostiam. Je hendikepovaný v osobnom živote. Nemôže sa primerane obliecť pre zohyzdenie rúk a nôh. V určitých činnostiach je nesamostatný a potrebuje pomoc inej osoby.

25. Je hendikepovaný v spoločenskom živote, v športovom živote, je sociálne izolovaný.

26. Následkom úrazu stratil svoje záľuby a to chodiť do lesa, zbierať huby, robiť v záhrade, pomáhať iným osobám. Žalobca pred úrazom bol technický zručný v mnohých remeselníckych činnostiach a na základe toho chodil pomáhať iným.

27. Žalobca je hendikepovaný aj v rodinnom živote. Nedokáže pomáhať synom a vnúčatám. Pre svoje zohyzdenie na rukách a nohách nemôže chodiť na kúpalisko s vnúčatami, ako to bežne robil pred úrazom.

28. Je hendikepovaný aj v manželskom živote. V príčinnej súvislosti s následkami úrazu, vzniku psychických problémov a straty sluchu na jedno ucho, sa manželské vzťahy narušili. Žalobca v dôsledku úrazu má ťažké následky na psychike, potrebuje psychiatrickú liečbu. V príčinnej súvislosti s následkami úrazu bol nútený zmeniť bydlisko a presťahovať sa, keďže na pôvodnom bydlisku nevládal práce okolo domu.

29. V súvislosti na námietky žalovaného k uplatnenému právu na zvýšenie SSU súd poukazuje na právny názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn 15Co 12/2012 zo dňa 29.5.2013: „SSU sa odškodňuje vtedy, ak má ujmu na zdraví preukázateľne trvalé následky a výraznejšie nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Nepriaznivé následky musia trvalo a výrazne sťažovať možnosť spoločenského uplatnenia poškodeného. Nemusí ísť vždy o viditeľné poškodenie organizmu. Sťaženie spoločenského uplatnenia môže spočívať v obmedzení alebo úplnej strate možnosti voľby výkonu povolania, účasti na iných formách spoločenského uplatnenia (šport, kultúra a pod.) a plnohodnotného osobného života.

30. Z právneho názoru vysloveného v uznesení Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co 21/2018 zo dňa 27.8.2019 vyplýva: „Zvýšenie SSU v zmysle § 5 ods. 5 z. č. 437/2004 Z. z. sa neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej, a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou (pozri napr. NS SR sp.zn. 3 Cdo 209/2017).“

31. S uplatnením práva na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je potrebné uviesť, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia plní v zmysle právnej úpravy aj satisfakčnú funkciu. V prípade mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ide o odškodnenie, ktoré sa poskytuje len jednorazovo a ktorým sa tak majú jednorazovo kompenzovať všetky budúce strádania poškodeného. Výška odškodnenia preto musí rešpektovať jeho reparačný charakter a byť naplnením toho, že odškodnenie má slúžiť kompenzácií obmedzení plynúcich z poškodenia zdravia aj tak, aby skoršie často aj výraznejšie pociťovanie radosti a neskoršia strata možnosti tieto prežívať v dôsledku poškodenia zdravia mohli byť prinajmenšom čiastočne vynahradené, zmiernené niečím, čo poškodenému môže naopak privodiť potešenie alebo radosť.

32. Súd dospel k záveru, že na základe uvedených skutočností, najmä s prihliadnutím na zásadnú zmenu a úplný úpadok života, ktoré sú trvalé a nezvratné, žalobcu je možné považovať za prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Vzhľadom na príčinu, rozsah závažnosti následkov, obmedzenia jeho uplatnenia vo všetkých oblastiach života do konca života, má žalobca nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% v zmysle citovaného ustanovenia, čo predstavuje sumu 2.319,20 Eur (50 % zo sumy 4.638,40 Eur), ktorú doteraz vyplatil žalovaný žalobcovi ako základnú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z uvedených dôvodov preto súd žalobe vyhovel.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože mal plný úspech vo veci a uplatnil si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

POUČENIE :

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

(§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 23. mája 2022

JUDr. Mária Tvrđiková
sudca

r o z h o d o l :